

tes. Vi synes også i det her tilfælde, at det er nyttigt med et armslængdeprincip.

Vi lægger op til en mere teknisk præget behandling af ansøgernes placering i forhold til de kategorier, som på det politiske niveau fastlægges som støtteværdige. Selvfølgelig administrationen af ordningen er det tanken at henlægge til Biblioteksstyrelsen, som har erfaring med lignende ordninger.

Det er planen, at ordningen skal træde i kraft den 1. marts 2004. Omkring det tidspunkt vil der blive indkaldt ansøgninger, og derefter vil sagsbehandlingen gå i gang. Jeg kan derfor ikke på nuværende tidspunkt sige, hvornår der vil blive udbetalt penge, men Biblioteksstyrelsen vil arbejde på, at det går så hurtigt som muligt. Men vi skal naturligvis også sikre, at der bliver gennemført en grundig og seriøs sagsbehandling. Der er vist ingen tvivl om, at der især her det første år vil blive tale om et betydeligt antal ansøgninger, der skal behandles.

Med de ord vil jeg sige mange tak for de mange bemærkninger – dem var der jo en del af – og jeg ser frem til en velvillig udvalgsbehandling.

Kl. 13.10

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om at udnævne 2005 til officielt designår.

Af Naser Khader (RV) m.fl.

(Fremsat 9/10 2003).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Jeg har med interesse læst Det Radikale Venstres forslag til folketingsbeslutning om at gøre 2005 til designår. Forslaget har bestemt rigtig gode toner, men er efter regeringens opfattelse for snævert i sit fokus. Det er uklart, hvad en sådan manifestation skal bruges til. På den baggrund kan vi ikke umiddelbart stemme for Det Radikale Venstres forslag til folketingsbeslutning om at udnævne 2005 til designår. Vi vil altså stemme nej til forslaget.

Vi er helt enige med forslagsstillerne i, at dansk design er et centralt aspekt i Danmarks omdømme i udlandet. Mange danske virksomheder har heldigvis fået øje på, hvad design kan tilføre af både salgs- og markedsføringsmæssige værdier, og vi har i statsligt regi en række kultur- og erhvervspolitiske initiativer for at fremme udviklingen og brugen af design.

Senest har regeringen i rapporten »Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien« fokuseret på netop design som et af midlerne til at styrke økonomisk vækst og innovation. Regeringen har derfor i årene 2004-2007 afsat 12,5 mio. kr. til designfremme i Dansk Design Centers regi.

En af Dansk Design Centers vigtigste opgaver er at sikre, at stadig flere virksomheder integrerer design i deres udvikling. Centeret skal styrke samspillet mellem designere og dansk erhvervsliv, udvikle et nationalt videncenter for design som innovation samt øge indsatsen for at brande dansk design nationalt og internationalt. Dansk Design Center skal ligeledes have til opgave at finde virksomheder, der ønsker at have designpraktikanter fra designuddannelserne.

Regeringen har ligeledes gennemført en større erhvervsorientering af designuddannelserne parallelt med en fortsat udvikling af de kunstneriske kvaliteter i uddannelserne.

En styrket designforskning er et indsatsområde i den politiske flerårsaftale for Kulturministeriets uddannelser for 2002. Vi har afsat ekstra midler til designforskning, og samarbejdet mellem designkolerne og arkitektkolerne om designforskning skal udbygges. Med et samlet årligt budget på ca. 20 mio. kr. har vi besluttet at oprette et center for designforskning. Centeret skal øge videnopbygningen på designområdet til gavn for designuddannelserne, designerhvervet og den del af det øvrige erhvervsliv, der er afhængig af at gøre brug af designviden.

Regeringen ønsker at markere designets kvalitet, ikke bare nationalt, men også internationalt. Derfor har regeringen sammen med Københavns Kommune og Wonderful Copenhagen været fødselshjælper for projekt Index 2005, en international designbegivenhed, der i 2005 ved prisuddelinger, udstillinger og debatter skal sætte fokus på at diskutere fremtidens design og innovation. Ambitionsniveauet og bredden i Index 2005 afhænger helt og aldeles af den private medfinansiering, som projektet kan rejse til formålet.

Men design er ikke kun et middel til at fremme økonomisk vækst og indtjening. Kunst og herunder design er ligesom videnskab et af samfundets rum for kreative undersøgelser og eksperimenter. Design er i konstant udvikling. Der opstår hele tiden nye talenter, nye temaer og udtryksformer. Regeringens politik på designområdet skal derfor lige så væsentligt bidrage til talentudvikling, kunstproduktion, kunstformidling og sikre rammer, der rummer udfoldelsesmuligheder for samtidens designtalenter og avantgarde.

Via Statens Kunstfonds kunsthåndværk- og designudvalg støttes designere med arbejdslegater, stipendiater, rejselegater, indkøb, udsmykningsopgaver, projektstøtte, præmieringer. Fokus er kunstnerisk udvikling, kvalitet, originalitet og faglig dygtighed. I både Kunstindustri-museets og Trapholts regi udstilles og promoveres dansk design, og Statens Værksteder for Kunst og Håndværk har til opgave at stille værksteder, atelierer og andre faciliteter til rådighed for bl.a. designere.

Kulturministeriets Kunststyrelse varetager Kulturministeriets og Udenrigsministeriets samarbejde om international kulturudveksling. Kunststyrelsen støtter bl.a. fremme af dansk kultur og kunst i udlandet, og dansk formgivning er et af satsningsområderne i den forbindelse.

Kl. 13.15

For regeringen er det helt afgørende, at arbejdet med at skabe rammerne om fremtidens danske design ikke ses løst fra den indsats, der er selve forudsætningen for, at dansk design får kvalitet og potentiale til at indfri den succes, som vi forventer os af fremtidens danske design. Her tænker jeg bl.a. på den afgørende talentudvikling og på den almindelige samfundsmæssige bevidsthed om og påskønnelse af design. Til sammen udgør de vigtige grundvilkår for, at Danmark i det hele taget kan producere succesfuldt design.

For Danmark handler en indsats for design og et eventuelt designår om at sikre en samlet fokus på både de eksisterende designinitiativer og designinstitutioner og dansk designs kulturelle og erhvervsmæssige potentialer, så dansk design også fremover er rustet til en markant placering. Vi gør allerede meget, og det er en indsats, som vi med rette kan være stolte af. Men vi vil gerne undersøge perspektiverne for at gå endnu videre. Der er gode både kultur- og erhvervspolitiske grunde til at fokusere på design, og regeringen vil derfor tage initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skal med afsæt i den designpolitiske strategi, som regeringen har præsenteret i rapporten om Danmark i kultur- og erhvervsøkonomien, sikre en samlet fokus på de eksisterende designinitiativer og -institutioner og på designs kulturelle og erhvervsmæssige potentialer samt overveje, hvordan den indsats skal styrke dansk designs internationale gennemslagskraft i forbindelse med de allerede planlagte internationale designarrangementer i Danmark i 2005.

Dansk design har ikke brug for endnu et huraråb og en festligholdelse i form af et designår. For regeringen er i princippet alle år designår, hvor der føres en aktiv designpolitik, men når det er sagt, synes vi, forslaget er konstruktivt, meget positivt og en påmindelse til os alle sammen om, at design er et væsentligt satsningsområde for den danske stat. Derfor nedsætter vi også denne arbejdsgruppe som følge af den fokus, der har været på området, og den vil være med til at samle kræfterne endnu mere om indsatsen for dansk design i fremtiden.

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre anser det for meget vigtigt, at der til stidighed og vedholdende sættes fokus på design. Dansk design har i mange sammenhænge vist sig at være noget centralt i oplevelsen af dansk kultur og dansk udtryksmåde, og derfor er dansk design et mål i sig selv. Imidlertid er det også vigtigt, at design indgår som et helt naturligt element i udviklingen af dansk erhvervsproduktion.

Design er ligesom al anden kunst udtryk for det æstetiske, det eksperimenterende og det udviklende – der, hvor udtryksformer dannes, og hvor talenter fødes. Design er derfor også basis for det nyskabende i samfundet. Alt det skal vi fastholde og hele tiden sørge for æres og næres, og derfor er vi i Venstre også særdeles glade for, at det lykkedes at få afsat midler til fremme af

design i finansloven for 2004 og de efterfølgende overslagsår. Designforskningen har også fået et væsentligt løft i forbindelse med aftalen om Kulturministeriets uddannelser fra 2002. Oprettelsen af Center for designforskning med et betydeligt årligt budget sikrer en særdeles væsentlig vidensopbygning, der sætter design i fokus i bl.a. erhvervsmæssige sammenhænge, og det glæder vi os over i Venstre.

Det er vigtigt, at vi ikke kun ser dansk design i et nationalt perspektiv, men også i et internationalt perspektiv. Som andre kunstarter skal dansk design også kunne begå sig på verdensscenen, og det har også vist sig at være tilfældet. I sammenhæng med mange produktioner har dansk design vist, at det kan begå sig meget overlegent på verdensplan, og det har vi grund til at hyldede de danske designere for.

Talent, kreativitet og karakteregenskaber har været og er grundlaget for denne manifestation, og udfordringen har været og er stadig drivkraften. Med det, vi har set, er der ingen tvivl om, at vi også i de kommende år og i det hele taget i fremtiden vil se dansk design markere sig internationalt, både kunstnerisk og i erhvervsmæssige sammenhænge.

Erhvervslivet har set de markedsføringsmæssige kvaliteter, som er forbundet med design. Derfor er der i virkeligheden designår hvert år, og at udråbe 2005 til et designår er derfor ikke bydende nødvendigt. Vi må også huske, at 2005 gerne skulle være et markant H.C. Andersen-år, som ikke må sløres af, at vi også markerer andre væsentlige temaer. Venstre vil imidlertid meget gerne debattere, om vi på anden måde kan sætte dansk design ind i en strategisk sammenhæng.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Vi i Socialdemokratiet er meget glade for, at man har ændret holdning til Dansk Designcenter, og at der igen er kommet penge til den institution. Så langt, så godt.

Jeg har svært ved at forstå, hvorfor man i Venstre ikke synes, at der også skal være et dansk designår, når der er taget initiativer til det i Sverige og Finland, og det ser ud til, at man også vil være med i Norge. Som ministeren gjorde opmærksom på, er der jo også allerede planlagt store internationale begivenheder her i København, som fint kan ligge under den paraply, og jeg synes ikke, man handler med rettidig om-

hu, hvis man ikke tager den handske, der ligger lige foran en, op.

Alle de gode ord om design og erhvervsliv er vi fuldstændig enige i, men jeg kan ikke forstå, hvorfor man i Venstre ikke også synes, at der kunne være plads til et designår, selv om det også er et H.C. Andersen-år. De to ting bliver ikke umiddelbart blandet sammen i folks bevidsthed, det tror jeg i hvert fald ikke på.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Det blev sagt, at hvert år er et designår, men i år har vi handicapår, og så kunne man jo også have sagt, at hvert år er et handicapår, osv., osv. Det synes jeg ikke man kan bruge som argument.

Venstres ordfører, hr. Flemming Damgaard Larsen, nævnte en masse gode initiativer på designområdet, og ville det så ikke være en idé at udnævne 2005 til designår, der kan være ramme om, sætte fokus på og samle ideerne, så de ikke bliver udvandet? Som Socialdemokratiets ordfører, fru Jytte Wittrock, nævnte, har Sverige, Norge og Finland udpeget år 2005 som designår.

(Kort bemærkning).

Flemming Damgaard Larsen (V):

Først til fru Jytte Wittrock: Jeg kan jo af gode grunde ikke svare på, hvorfor fru Jytte Wittrock ikke kan forstå tingene, så det kan jeg ikke komme nærmere ind på.

Til hr. Naser Khader: Der er bestemt gode argumenter i Det Radikale Venstres beslutningsforslag for at udnævne et år, i dette tilfælde 2005, som designår, men jeg mener, jeg har redegjort for vores overvejelser. Vi har altså foretaget det valg, at vi synes, at i hvert fald 2005 skal fastholdes meget markant som et H.C. Andersen-år, og der foregår jo en lang række andre initiativer på designområdet, som i virkeligheden gør, at design er meget i fokus hvert år.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg forstår ikke, hvorfor man ikke kan kombinere de to ting: et H.C. Andersen-år og et designår. H.C. Andersen lavede jo en masse papirklip, og det er jo også design. Vi er et land, der godt kan rumme design- og H.C. Andersen- og flere år samtidig. Det er det ene.

Det andet er: Er det økonomien, der er problemet for Venstres ordfører? Eller hvad er det egentlig, der er problemet? Det vil jeg gerne forstå helt konkret. Hvorfor vil man ikke være med

til at udnævne år 2005 til designår, når der sker så meget?

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Det er da i orden, at hr. Flemming Damgaard ikke kan forstå, hvorfor jeg ikke kan forstå tingene, men jeg kan godt forstå, at hr. Flemming Damgaard ikke kan forstå et spørgsmål, medmindre det er bøjet i neonrør.

Jeg spørger: Hvad er det, der er til hinder for, at man kunne tage ideen om at udnævne 2005 til designår op, putte de ting, vi har i forvejen, ind under den hat og sætte fælles nordisk fokus på det? Vi plejer da at være gode til at samarbejde på nordisk plan, og hvis vi er mange, der råber i kor, bliver vi vel hørt bedre, end hvis vi hver især råber alene.

(Kort bemærkning).

Flemming Damgaard Larsen (V):

Først til hr. Naser Khader: Det er jo således, som ministeren helt rigtigt sagde, at vi sætter design i fokus på den måde, at der bliver nedsat en arbejdsgruppe, som kan se på, hvordan vi kan styrke området på den ene eller den anden måde. Det synes jeg er en meget handlingsorienteret måde at behandle situationen på.

Kl. 13.25

Til fru Jytte Wittrock: Jeg mener, at jeg har redegjort for, at vi synes, det er meget væsentligt, at 2005 bliver betragtet som et H.C. Andersen-år her i Danmark, at vi virkelig sætter turbo på H.C. Andersen-året og ikke lader billedet blive sløret af, at der også er andre væsentlige temaer på scenen. Design er jo et væsentligt tema, og derfor vil vi hellere gøre det på en anden måde. Det er et politisk værn, og det værn vil jeg gerne stå ved.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Jytte Wittrock som ordfører.

Jytte Wittrock (S):

Socialdemokratiet ser dette forslag om at gøre 2005 til et officielt designår som et vigtigt forslag, der har rødder i et godt og konstruktivt samarbejde mellem Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet.

I 2000 kom den daværende kulturminister, fru Elsebeth Gerner Nielsen, og erhvervsminister, fru Pia Gjellerup, med en fælles redegørelse: »Danmarks Kreative Potentiale«. Her satte man fokus på samarbejdet mellem kultur- og er-

hvervspolitikken, og med samarbejdet gav man nyt liv og nye udfordringer til både kultur- og erhvervspolitikken.

Vi lever i en tid, hvor vi ikke længere kan diskutere, hvordan vi styrker dansk kultur, uden samtidig at se på, hvordan vi skaber et kommercielt modspil til den internationale underholdningsindustri. Men vi kan heller ikke tale om konkurrenceevnen uden samtidig at tale om kreativitet, oplevelse og design. Det var denne konklusion, »Danmarks Kreative Potentiale« kom med. Det er en konklusion, der understreger det gensidige samspil mellem kultur og erhverv, og det er denne konklusion, vi kan bruge til nye udfordringer til samarbejdet mellem kreativitet, skaberlyst og nytænkning og de kommercielle markeds kræfter. Den udfordring kan vi tage op med forslaget om at gøre 2005 til et officielt designår, som ligger i fin fortsættelse af den linje, der blev lagt af den daværende regering.

Der er god grund til at bakke op om det faktum, at dansk design er en af de mest omtalte og perspektivrigeste udviklingsfaktorer i dansk erhvervsliv internationalt set. Vi står altså her med et værdifuldt kort på hånden, som vi skal spille bedst muligt, og når vi ved, at Sverige og Finland, som jeg allerede har nævnt, har udnævnt 2005 som designår, ville det være dårligt spil, hvis vi ikke koblede os på, også set i lyset af, at også Norge kommer med. Der ville altså være tale om en fælles koordinering i Norden, der kunne give genlyd i resten af verden.

Samtidig har Danmark i forvejen planlagt flere internationale begivenheder. Ministeren nævnte INDEX, og designår 2005 ville være en fin samlet overligger til disse begivenheder. Derfor vil det være alt andet end rettidig omhu, hvis kulturministeren ikke griber handsken og kaster jokeren på bordet.

Jeg ser al mulig grund til at handle nu og til at udnævne 2005 til dansk designår. Det vil vi i Socialdemokratiet tilslutte os, og vi vil gerne opfordre kulturministeren til endnu en gang at vende forslaget og måske tage det op til fornyet overvejelse.

Så skal jeg føje til, at da SF's ordfører, hr. Ole Sohn, ikke kan være i salen på nuværende tidspunkt, skal jeg meddele, at SF også kan støtte forslaget.

Louise Frevert (DF):

Umiddelbart kan indstillingen være meget sympatisk, men når man har læst bemærkningerne

til forslaget igennem, og man til slut læser, at disse initiativer vil være grundlaget for, at design i fremtiden vil være en grundpille i videnssamfundet og højt prioriteret i kultur- og erhvervspolitikken, mener jeg, at det er en konklusion, der kræver lidt mere end blot at foreslå 2005 som officielt designår.

Kl. 13.30

Der skal ikke være nogen som helst tvivl om, at Dansk Folkeparti anser dansk design for at være nødvendigt og en af de hjørnesten, der er med til at give Danmark et godt renommé i udlandet, vi kan blot nævne nogle få eksempler som B&O og Arne Jacobsen.

Vi mener, at der allerede, ved at man har etableret nye tiltag på de kunstneriske uddannelser, har været en tendens i tiden til at være bevidst om, at design og kunst skal fylde mere, bl.a. også i erhvervslivets bevidsthed. Jeg tror dog, at man skal passe på, at det ikke bliver det altoverskyggende at tro, at det er kultur og kunst, der får hjulene til at snurre i Danmark, men at det trods alt er faglighed, dygtighed og videnskab, der absolut må stå som primus motor.

Desuden mener vi, at 2005 bliver et år, hvor der kommer kunstnerisk trængsel. Sagt på en anden måde, det er jo trods alt både vores nationalpoet, H.C. Andersens, år, og samtidig er det Bournonvilleår, hvorfor der vil blive en del aktiviteter, som vil distancere intentionerne om, at 2005 skulle være et officielt designår.

Men jeg glæder mig til at diskutere dette under udvalgsarbejdet, for hvis forslagsstillerne kan overbevise Dansk Folkeparti om noget andet, er vi da åbne over for at gøre et ihærdigt forsøg på at finde konstruktive løsninger hen ad vejen, f.eks. på længere sigt finde tiltag, der vil sætte dansk design mere i fokus.

Desuden mener vi, at beslutningsforslaget ikke er gennemarbejdet, da de økonomiske konsekvenser overhovedet ikke er blevet belyst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Carina Christensen som ordfører.

Carina Christensen (KF):

Design er et yderst vigtigt tema både fra en kulturpolitisk og en erhvervspolitisk vinkel, og umiddelbart lyder det da også tiltalende at udnævne 2005 til officielt designår.

Desværre byder forslaget ikke på ret meget andet end det, og efter vores opfattelse er et designår i sig selv ikke meget værd, hvis det ikke indgår i en bred og mere langsigtet designpoli-

tisk indsats. Der er god grund til at glæde sig over, at Danmark ligger i toppen af den internationale designliga som et af de lande i verden, der bruger flest penge på design pr. indbygger. Ude i verden får Danmark da også ros for at ligge helt i front.

Men det betyder ikke, at vi skal hvile på laurbærrene. Der er masser af udfordringer for dansk design. Vores produkter udsættes i stigende grad for global konkurrence, markedet for designydelser er stadig væk ikke helt velfungerende, der er behov for mere forskning og viden om design, og mange af vores virksomheder har stadig ikke lært at bruge design som en væsentlig konkurrenceparameter.

Fra konservativ side glæder vi os meget over, at regeringen i udspillet »Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien« fokuserer på design som et af de helt afgørende midler til at styrke økonomisk vækst og innovation. Udspillet er fuld af gode og spændende tiltag, som ministeren også præsenterede i sin tale her i dag, og vi er meget tilfredse med, at der nu vil blive nedsat en arbejdsgruppe, der skal fortsætte det gode arbejde og sikre en samlet fokus i designindsatsen. Arbejdsgruppen skal bl.a. også se på, hvordan vi kan styrke dansk designs globale gennemslagskraft i forbindelse med designbegivenheder i Danmark i 2005.

Man kan jo godt gøre noget, uden at det nødvendigvis behøver at være et officielt designår, men vi vil også være positive, hvis arbejdsgruppen peger på, at 2005 skal være officielt designår.

Danske designvirksomheder har i dag én klar fordel, de nyder godt af dansk designs gode renommé i udlandet. Det skyldes ikke mindst, at geniale designere som Arne Jacobsen og PH og hæderkronede firmaer som Fritz Hansen og Louis Poulsen i mange år har holdt fanen højt for dansk design. Mere kritiske røster siger dog, at dansk design som et brand forbindes med en gammel stol, og at Danmark ikke kendes for moderne design og højteknologi.

Det skal vi naturligvis ikke finde os i, og derfor mener vi også, at der er behov for at gøre en indsats for at brande dansk design anderledes. Vi synes derfor også, det er positivt, at regeringen sammen med Københavns Kommune giver 8 mio. kr. til Index 2005. Vi skal sætte fokus på design, men vi skal gøre det på en gennemtænkt og strategisk måde, vækstpotentialet er nemlig enormt.

Vi kan ikke støtte Det Radikale Venstres forslag, men vi er meget enige i målet om at styrke dansk design som en kilde til vækst i Danmark med eller uden et officielt designår.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KD):

Det Radikale Venstre foreslår, at 2005 udnævnes til et officielt designår. Det synes vi er meget positivt.

Dansk design er et område, hvor vi jo har nogle meget stolte traditioner, og hvor vi også flere gange har høstet international anerkendelse. Ønsker vi at fastholde den position, som dansk design har, ønsker vi til stadighed at høste anerkendelse og kunne udvikle, så er der noget fornuftigt i at kunne sætte fokus konkret på et område.

Det kan være med til netop at kunne tænke både fremtid og kunne tænke visionært, at kunne være med til at fremme et vækstlag, at kunne udvikle, tænke i nyskabelse. Så et designår er jo også med til at lægge en bund for fremtidens muligheder inden for dette område.

Kl. 13.35

Som det bliver fremhævet i forslaget, er det også muligt, at det kan blive en del af et større, fællesnordisk initiativ. Det ville også kunne være med til at skabe nogle samarbejdsfordele og nogle muligheder for udvikling – også for uddannelse og vækstlag – som vil være til gavn for dansk design, men også være gavnlig til fremme af den nordiske linje, der er på det her område.

Så vi finder, at forslaget er positivt, med alt hvad det indebærer. Vi så måske også gerne, at der kunne komme noget ind om vækstlag og udvikling, og der på den måde kunne sættes fokus på den del. Det eneste, jeg synes, der mangler lidt i forslaget, er så omkring økonomi, men det kan vi vel få belyst nærmere under udvalgsarbejdet.

Så vi er meget positive over for forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Forslaget om at udnævne 2005 til officielt designår er godt og sympatisk, og det er et forslag, der har Enhedslistens støtte. Det samme gælder

forslaget om at gøre det til et fællesnordisk samarbejdsprojekt.

Vi ønsker ikke kun et designår, der lægger sig i slipstrømmen af internationale konferencer og VIP-begivenheder, men et designår, der tager fat på at udvikle dansk og nordisk design i en positiv ånd, for det trænger vi til.

Der skal kigges på design, der bringer skønhed ind i hverdagen med de helt enkle ting, også i det offentlige rum. Det kunne være en hospitalsseng, det kunne være et fængsel, det kunne være ældreboliger, det kunne være et stort kollegium, eller det kunne være en børneinstitution.

Ud over hverdagsdesign er der andre aspekter, som Enhedslisten mener skal med. Ikke mindst kombinationen mellem design og bæredygtighed er vigtig, og jeg tror, man kan være overbevist om, at bæredygtighed bliver vigtigere i de kommende år.

Vi behøver også design i forbindelse med tilgængelighed for vores svage grupper i samfundet, både bevægelseshæmmede, døve og blinde, eksempelvis i form af telefoner, elevatorer, metrostationer, brandalarmer, offentlige toiletter, lufthavne osv. osv.

Det er mit indtryk, at internationale trendsættere har fået øjnene op for dansk design; den anden guldalder i Danmark, nemlig 1950'erne, skulle efter sigende være yderst trendy i udlandet.

Afslutningsvis vil jeg godt fremhæve, at det er nødvendigt med ordentlige vilkår for vækstlaget, hvis dansk design fortsat skal kunne hæve sig og være et begreb. Det handler om noget så jordnært som uddannelse og SU, det handler om arbejdslegater og prioritering af kunst, det handler om ligeværdige levevilkår for udøvende kunstnere, det handler om at respektere udvikling og vækstlag på linje med det etablerede og det kendte.

Alt i alt: Enhedslisten kan støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det ordfører for forslagsstillerne hr. Naser Khader, der får ordet.

Naser Khader (RV):

Først tak til ministeren for nogen imødekommenthed i forhold til forslaget. Ministeren nævnte, at det er lidt uklart, hvad et designår skal bruges til, men det vil jeg gerne redegøre for.

Dansk design er efterhånden blevet omdrejningspunktet for mange danske erhverv og et centralt aspekt af Danmarks omdømme i udlan-

det. Design er en af Danmarks hurtigst voksende kompetencer målt i antal af ansatte, omsætning og indtjening. Ifølge Ugebladet Mandag Morgen nr. 40 fra 2003 forudser 8 ud af 10 adspurgte virksomheder, at design bliver en af de vigtigste konkurrenceparametre, og ifølge regeringens eget designudspil, »Danmark i kultur- og oplevelsesøkonomien« fra 2003, fremgår det klart, at design betaler sig. Virksomheder, der anvender design, opnår bedre resultater end andre, og selve designbranchen er i vækst.

Dertil kommer, at design ikke blot er et middel til innovation i erhvervslivet, det er også et velegnet redskab til at omforme menneskers liv til det bedre, som en af hovedpersonerne tilknyttet Index 2005 har udtrykt det.

Kl. 13.40

Formålet med designår 2005 skal heller ikke kun være orienteret mod erhvervslivet og brobygning mellem kultur og erhverv. Som det svenske designår, der hedder »Mer Design«, skal det danske designår også bidrage til kulturel udvikling, social velfærd og økologisk bæredygtighed.

Kampagnen skal synliggøre den mangfoldighed af designtiltag i alle mulige sammenhænge, som finder sted i landet, og som så kan udbredes og måske berige andre områder. Selv om design er en af de mest omtalte og perspektivrige udviklingsfaktorer i dansk samfundsliv og i forhold til Danmarks internationale profil, har design aldrig før været viet opmærksomhed i form af et decideret designår.

Det Radikale Venstre foreslår med dette beslutningsforslag, at man gør 2005 til officielt designår. Der er ikke særlig lang tid til 2005, men der er alligevel mange gode grunde til, at det netop skal være 2005. Danmark er nemlig allerede vært for en række væsentlige begivenheder og arrangementer på området i 2005, bl.a. Index 2005, som både er en prisuddeling, en festival og udstillinger m.v. samt for World Design Congress 2005, som er en fælles kongres for de internationale designorganisationer med temaet: Design som løsningsmodel for samfundsmæssige udfordringer. Endvidere har Sverige og Finland allerede udnævnt 2005 til designår, og man forventer, at Norge også gør det. Der er altså god mulighed for nordisk samarbejde og gensidig inspiration. Designåret kunne derfor være den overordnede ramme, der bandt alle disse arrangementer sammen, som supplerede dem med

andre typer arrangementer og tiltag, og som sikrede, at de mange tiltag får en lokal forankring og en varig virkning.

Som en stor international kapacitet på området udtalte i Mandag Morgen, skal man sikre sig, at de arrangementer, der allerede skal foregå i 2005, ikke blot bliver til et stort brag. På denne måde skal designår 2005 også være startskuddet til en ny epoke. Et første skridt mod et mere innovativt samfund, som også rustet Danmark som videnssamfund. Designår 2005 skal inddrage så mange så muligt og vise, hvilke muligheder design giver for den enkelte, kulturen, samfundet og erhvervslivet.

Mere konkret kunne designåret organiseres som det igangværende handicapår. Handicapåret har haft et samlet budget på omkring 6 mio. kr., hvoraf hovedparten har været offentlige danske midler og EU-midler. Handicapåret har været en stor succes med hensyn til at igangsætte lokalt forankrede projekter og initiativer på området. På tilsvarende måde kunne designår 2005 være omdrejningspunktet for lokale projekter som supplement til de store flagskibsarrangementer, der allerede er planlagt i hovedstaden.

Finansieringen af selve designår 2005 skal primært være offentlig, men i videst muligt omfang inddrage bidrag fra organisationer, virksomheder og foreninger. Dertil kommer de bidrag, man kan forvente fra alle de aktører, der vil deltage i løbet af året.

Det svenske designår har allerede fastlagt 50 projekter og planlægger yderligere 100 projekter inden for områder som kultur og erhvervsliv, uddannelsessektoren, den offentlige sektor, medierne samt miljø, bymiljø og byøkologi. Jeg er sikker på, at Danmark vil have gavn af noget tilsvarende.

Med hensyn til debatten i dag, så først og fremmest tak til ministeren for lidt imødekommenthed over for forslaget. Jeg havde gerne set, at man stemte for forslaget. Det er o.k. med en arbejdsgruppe. Så må vi håbe, at arbejdsgruppen konkluderer, at vi har behov for designår.

Til Venstres ordfører hr. Flemming Larsen, så forstår jeg ikke, hvorfor man ikke kan kombinere et H.C. Andersen-år med et designår. Jeg mener, der er stor sammenhæng der.

Til Socialdemokratiets ordfører fru Jytte Wittrock: Tak for støtte og gode argumenter med vægt på fælles nordisk indsats. Også tak til SF.

Kl. 13.45

Til fru Louise Frevert fra Dansk Folkeparti:
Tak for imødekommenheden. Jeg er glad for, at man er åben over for udvalgsarbejdet.

Jeg kunne egentlig godt lide »kunstnerisk trængsel«, det er et flot udtryk, men jeg mener ikke, at der vil blive kunstnerisk trængsel ved at få et designår ved siden af et H.C. Andersen-år.

Til den konservative ordfører, fru Carina Christensen: Jamen målet med det hele er at sætte større fokus på hele designområdet, ligesom at få skabt en ramme.

Også tak til fru Bodil Kornbek fra Kristendemokraterne og hr. Søren Søndergaard fra Enhedslisten for at have støttet vores forslag.

Jeg vil gerne opfordre regeringspartierne til at genoverveje forslaget, og som sagt er forslaget åbent. Vi er parate til ændringer, justeringer, præciseringer under udvalgsarbejdet og også til at se på økonomien.

(Kort bemærkning).

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg vil godt stille det spørgsmål til hr. Naser Khader, om hr. Naser Khader kan oplyse os, hvor meget Sverige og Finland i 2004 har afsat til gennemførelsen af designåret i 2005.

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille, er, hvor meget Det Radikale Venstre mener, at der i Danmark skal afsættes i 2004, for at vi gennemfører designåret i 2005.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jamen det kan jeg godt gøre. Jeg har via mail været i kontakt med en, der hedder Henrik Orrije, projektleder for designåret 2005 i Sverige, og han oplyser, at budgettet for designåret 2005 i 2003 er 2 mio. svenske kroner. Budgettet for 2004 og 2005 er under forhandling, så det er ikke fastlagt endnu.

Det var det ene, det andet spørgsmål fik jeg ikke fat i. Hvor meget Det Radikale Venstre mener, der skal bruges i 2004? Jamen som sagt er vi åbne. Det kommer an på, hvad vi beslutter os for af arrangementer. Altså vi er åbne over for, hvor meget man vil bruge på det. Vi vil ikke fastlåse os på et bestemt beløb, men Sveriges model kunne altså være en god model.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Flemming Damgaard Larsen for en kort bemærkning, og også fru Louise Frevert efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg forstår på svaret fra hr. Naser Khader, at det så må være måske i omegnen af 2 mio. kr. eller måske lidt mere, der skal anvendes i 2004. I svenske kroner, ja, det er rigtigt, at det ikke er lige så meget, men i den omegn.

Hvad er så grunden til, at der i Det Radikale Venstres forslag til finanslov er afsat 0 kr.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Som jeg også redegjorde for i min ordførertale, skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi i Dansk Folkeparti sætter stor pris på dansk design. Det, der er bekymrende ved det her forslag, er, at der ikke er nogen økonomi i det, der er i hvert fald ikke redegjort for nogen økonomi.

Derfor vil jeg gerne høre, hvad hr. Naser Khader har gjort sig af tanker med hensyn til, hvad det vil koste, hvad udgifterne skal være, og måske har hr. Naser Khader en form for specificeret regnskab over, hvilke tiltag der vil koste hvad.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jamen det er helt bevidst, at jeg ikke nævner økonomien i forslaget, for vi vil ikke i forvejen fastlåse os på et bestemt beløb. Jeg synes, det er noget, vi skal diskutere og forhandle om. Det kommer an på, hvor ambitiøs man vil være i forhold til designår 2005. Derfor er der ikke nogen økonomi her.

Men jeg nævner også, at det offentlige ikke behøver at dække det hele, altså alle omkostninger ved designåret. Der kunne være virksomheder, der kunne gå ind i det, og de, der deltager i designår 2005, kunne også bidrage med noget, som man har gjort i Sverige.

Derfor er det svært at fastsætte et beløb, og det er også derfor, det ikke er med i vores finanslovudspil.

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det har jeg stor respekt for og stor forståelse for. Men så må hr. Naser Khader også kunne forstå, at forslaget virker lidt diffust, for det er jo svært bare at tage stilling til nogle overordnede mål, når man skal være en ansvarlig politiker. Man kan pludselig risikere at sige ja til noget, man kan sige ja til nogle rammer, hvor man ikke vil være klar over, hvad det økonomisk vil indebære.

re, og det synes jeg er en meget vanskelig situation.

Når hr. Naser Khader siger, at det ikke behøver at koste ret meget, mener hr. Naser Khader så, at det ville være muligt at etablere et såkaldt designår uden at det ville få økonomiske konsekvenser?

(Kort bemærkning).

Carina Christensen (KF):

Hr. Naser Khader har flere gange nævnt de andre lande, som har udnævnt år 2005 til designår. Der synes jeg, det kunne være interessant at få at vide, hvor mange år de har været i gang med planlægningen af det her designår. År 2005 er altså ikke ret langt væk, og hvis man nu har været i gang i de andre lande i rigtig mange år, hvad jeg formoder man har, jeg tror altså ikke, de er gået i gang i den her måned, hvorfor er De Radikale så ikke kommet med det her forslag noget tidligere? Jeg synes måske, vi er lidt sent ude. Hvis det ligger dem så meget på sinde, så kunne det være dejligt, hvis de måske var kommet med forslaget sidste år.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Til fru Carina Christensen: Bedre sent end aldrig.

Vi er også i gang, og vi har også været i gang. Der er en masse ting, der sker her i 2005 i Danmark på designområdet, så det er ikke noget med, at vi skal starte fra punkt 0. De har været i gang i et par år, 2-3 år, sådan som jeg har forstået det.

Men det er egentlig underligt, at vi kommer til at være det eneste nordiske land, der ikke har et designår, når Sverige, Norge og Finland har det. Jeg synes, der kunne være en større synergi-effekt, hvis vi også var med. Vi er sent ude, men som sagt bedre sent end aldrig.

Med hensyn til finansiering: Som sagt kommer det an på, hvad man vælger. Der kan komme bidrag fra organisationer, virksomheder, foreninger, dem, der deltager i hele det år, så det behøver ikke at være det offentlige, der betaler alle omkostningerne.

Vi kan ikke få et designår for nul penge, det vil komme til at koste, men hvordan det skal finansieres, synes jeg, at vi skal drøfte sammen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. december 2003 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.53